

1. Dades de l'assignatura

Nom de l'assignatura	Músiques i Cultures
Codi	100657
Crèdits ECTS	6
Curs i període en el que s'imparteix	Primer curs
Horari	
Lloc on s'imparteix	Facultat de Filosofia i Lletres
Llengües	Català

Professor/a de contacte

Nom professor/a	Jaume Ayats Abeyà
Departament	Art i Musicologia
Universitat/Institució	UAB
Despatx	B7-167
Telèfon (*)	935868468
e-mail	jaume.ayats@uab.cat
Horari d'atenció	

2. Equip docent

Nom professor/a	Jaume Ayats Abeyà
Departament	Art i Musicologia
Universitat/Institució	UAB
Despatx	B7-167
Telèfon (*)	935868468
e-mail	jaume.ayats@uab.cat
Horari de tutories	

3.- Prerequisits

(prerequisits oficials i/o coneixements necessaris per a seguir correctament l'assignatura)

Coneixements de teoria musical i de notació equivalents a Grau mitjà de conservatori.

4.- Contextualització i objectius formatius de l'assignatura

L'objectiu de l'assignatura és fer conèixer als estudiants la vinculació de les músiques amb el context de la cultura on es manifesten. Aquesta vinculació fa evident la diferència d'entorns culturals i de lògiques d'organització de la societat, en correspondència amb les diverses lògiques d'estructuració musical i els diversos entorns d'activitat on es produeix cada música.

El resultat formatiu ha de ser un panorama prou ampli de músiques situades y explicades des del corresponent entorn humà. D'altra banda, això permetrà percebre les grans àrees culturals pel que fa a la música, i mostrar els elements bàsics de l'aproximació culturalista en l'estudi de les músiques.

5.- Competències i resultats d'aprenentatge de l'assignatura

Competència

CE1. (CE: competències específiques ...)
CE9. Demostrar un nivell suficient de coneixement del llenguatge musical i la teoria musicals, incloguent-hi el coneixement de l'harmonia i el contrapunt, per assolir amb propietat l'estudi de les composicions.
CE18- Definir temes d'investigació musicològica rellevants, i emprar els mètodes i fonts adequats pel seu correcte estudi.
CE2- Relacionar les creacions musicals amb els seus diferents contextos, discriminant les funcions socials de la música, el seu paper i el del músic en la societat i en relació a les demés manifestacions artístiques.

Resultats d'aprenentatge

C18.1 Aplicar els coneixements adquirits en àrees musicològiques emergents, tan en el camp de la musicologia històrica com en l'anàlisi de músiques urbanes, de tradició popular i no occidental.
CE2.1 Conceptualitzar la noció de música a partir d'una visió entre cultures i en una posició crítica enfront al nostre entorn social.
CE2.2 Diferenciar els elements bàsics de les grans àrees musicals i culturals del planeta i relacionar-los amb la praxi musical.
Desenvolupar l'experiència de la relativitat cultural en l'acte d'escolta.
CE2.3 Aplicar i transmetre els coneixements adquirits a les demandes socials relacionades amb les músiques d'altres cultures.

Competència

.....CE7.

Resultats d'aprenentatge

Competència

CT2. (CT: competències transversals)
CT1- Utilitzar el vocabulari i les eines bàsiques que permetin descriure i transmetre els coneixements assolits mitjançant presentacions orals efectives i adaptades a l'audiència.
CT2- Comunicar de forma escrita, amb precisió i claredat, els coneixements assolits.
CT3- Organitzar i planificar la matèria d'estudi, i el treball que d'ella d'rn deriva, de forma eficient.

Resultats d'aprenentatge

Competència

CG3. (CGU: competències generals UAB, si no estan incloses a les CT)

6.- Contingut s de l'assignat ura

- La <<música objecte>> versus la <<música comunicació o procés>>. Implicacions en el pensament sobre l'activitat musical.
- Escoltar i percebre la “música” de l'Altre. Perplexitat i diàleg musical. Les lògiques de l'ordre sonor. Sentim allò que ja sabem? L'etnocentrisme de l'acte d'escoltar i l'acostament a les estructures “diferents”.
- La transformació musical dins de la història. Els conceptes d'artista i de creador en la música. La notació musical. Les qüestions de gènere en la música.
- Les veus transformades: dels inuït al didgeridoo australià i altres veus.
- Les polifonies cantades i orals d'Europa i la constyrucció dels grups socials.
- Les llengües tonals i el ball en les músiques africanes. L'estètica africana de la densitat i l'ús de les veus.
- La base cultural i el fonament biològic de la música en els treballs de John Blacking.
- Lògiques de la societat balinesa: el gamelan i el kecac.
- Estructures musicals: les melodies sense pulsació.
- Les subtilitats de les melodies i de les heterofonies: dels nuba mediterranis als raga hindús.
- Fonaments del treball de camp en etnomusicologia.
- Conceptes bàsics de l'etnomusicologia:
èmic / ètic ; finalitat / funció ; etnicitari ; enculturació ; apropiació ; gènere ; rellevància social ; narrativitat ; sincrònic / diacrònic.
- Els instruments musicals: objecte, símbol i rastre humà.
- La perifèria de “la música”: crits de venda i expressions sonores dels col·lectius.
- Les inflexions de la música xinesa i l'espai obert de la japonesa.

7.- Metodologia docent i activitats formatives

(metodologia docent)

Classe magistral
Lectura de textos
Seminaris de debat sobre lectures
Sessions pràctiques d'escolta intercultural
Escolta intercultural orientada
Examen

TIPUS D'ACTIVITAT	ACTIVITAT	HORES	RESULTATS D'APRENTATGE
-------------------	-----------	-------	------------------------

Dirigides

Classe magistral	15	Coneixement de les músiques en el context de la cultura Conceptes bàsics de l'etnomusicologia dins de la perspectiva culturalista
Seminaris de debat sobre lectures	15	Coneixement de les músiques en el context de la cultura Conceptes bàsics de l'etnomusicologia dins de la perspectiva culturalista
Sessions pràctiques d'escolta intercultural	15	Coneixement de les músiques en el context de la cultura Panorama de músiques situades y explicades en l'entorn humà i en les grans àrees culturals

Supervisades

Lectura de textos	30	Coneixement de les músiques en el context de la cultura Conceptes bàsics de l'etnomusicologia dins de la perspectiva culturalista
--------------------------	----	--

Autònomes

Lectura de textos	30	Coneixement de les músiques en el context de la cultura Conceptes bàsics de l'etnomusicologia dins de la perspectiva culturalista
Escolta intercultural orientada	30	Coneixement de les músiques en el context de la cultura Panorama de músiques situades y explicades en l'entorn humà i en les grans àrees culturals

8.- Avaluació

(Indicar el tipus d'evidències d'aprenentatge que l'estudiant haurà de lliurar, el seu pes en la qualificació final, els criteris d'avaluació, la definició de "no presentat", el procediment de revisió de les proves, el tractament d'eventuals casos particulars, etc.)

Davant de l'evidència d'haver d'avaluar un grup amb uns 95 estudiants, les proves avaluadores s'han reduït necessàriament als ítems següents:

- Participació en el debat de les lectures sol·licitat oralment pel professor durant les sessions corresponents: avaluació dels conceptes relatius a l'etnomusicologia i al culturalisme dins del context de les ciències socials i de les humanitats **20%**
- Examen final per avaluar dos tipus de coneixements:
 - Conceptes relatius a l'etnomusicologia i al culturalisme dins del context de les ciències socials i de les humanitats **45%**
 - Capacitat de situar les grans àrees musicals i culturals tractades **35%**

Seràn considerats "no presentats" els estudiants que no hagin seguit un mínim d'un 75% de les sessions presencials o, també, als que renunciïn a l'examen final.

L'examen final podrà ser revisat en una data i lloc publicat pel professor el dia establert per a la prova.

ACTIVITATS D'AVALUACIÓ	HORES	RESULTATS D'APRENTATGE
Participació en el debat de les lectures sol·licitat oralment pel professor durant les sessions corresponents	10	Conceptes relatius a l'etnomusicologia i al culturalisme dins del context de les ciències socials i de les humanitats
Examen final	2,5	· Conceptes relatius a l'etnomusicologia i al culturalisme dins del context de les ciències socials i de les humanitats · Capacitat de situar les grans àrees musicals i culturals tractades
Revisió i comentari de les proves i	2,5	Aclariment de conceptes,

qualificacions

**habilitats i capacitats als
estudiants que ho
necessitin per a completar
la formació en la matèria**

9- Bibliografia i enllaços web

Cook, Nicholas, 2001, *De Madonna al canto gregoriano: una muy breve introducción a la música*, Madrid, Alianza editorial.

Blacking, John, 1994: *Fins a quin punt l'home és músic?*, Vic, Eumo editorial.

Martí i Pérez, Josep, 2000: *Más allá del arte. La música como generadora de realidades sociales*, Sant Cugat del Vallès, Deriva editorial.

Bruno Nettl, Ruth M Stone, James Porter, Timothy Rice (editors), 1999: *The Garland Encyclopedia of World Music*, en 10 volums. (la més àmplia i completa exposició de les músiques de les diferents cultures del món)

Malm, W. P., 1985, *Culturas musicales del Pacífico, el Cercano Oriente y Asia*, Madrid, Alianza editorial. (per a referència de les àrees culturals en música; dades relativament envellides)

Nettl, Bruno, 1996, *Música folklórica y tradicional de los continentes occidentales*, Madrid, Alianza editorial. (per a referència de les àrees culturals en música; dades relativament envellides)

Col·lecció Akal de llibres i CD sobre diferents cultures musicals. En aquest moment, han estat publicats 11 volums. En l'original francès ("Musiques du monde. Actes Sud") n'han estat publicats el doble.

10.- Programació de l'assignatura

(la programació de la assignatura explicitarà les activitats formatives i els lliuraments, segons les taules següents. En aquest requadre el professor pot introduir un text explicatiu de la programació de l'assignatura o, si cal, fer referència a un document extern que haurà d'estar al campus virtual de l'assignatura)

CALENDARI I ACTIVITATS LECTIVES DEL CURS

17/09 – Tutoria inicial. Objectius i organització del curs. Lectures obligatòries i complementàries.

29/09 - La <<música objecte>> versus la <<música comunicació o procés>>. Implicacions en el pensament sobre l'activitat musical.

01/10 – SP. Escoltar i percebre la “música” de l'Altre. Perplexitat i diàleg musical. Les lògiques de l'ordre sonor. Sentim allò que ja sabem? L'etnocentrisme de l'acte d'escoltar i l'acostament a les estructures “diferents”.

06/10 – SL. *De Madonna al canto gregoriano.*

08/10 – SP. Les veus transformades: dels inuït al didgeridoo australià i altres veus.

13/10 – SP. Recorregut per les polifonies cantades i orals d'Europa.

15/10 – Activitat convidada: professor Joaquim Rabaseda.

20/10 – SP. Les sorpreses africanes: de les llengües tonals al ball parlat.

22/10 – SP. Mil i una veus. L'estètica africana de la densitat.

27/10 – SL. *Fins a quin punt l'home és músic?(I)*

29/10 – SL. *Fins a quin punt l'home és músic?(i II)*

03/11 – Lògiques de la societat balinesa: el gamelan i el kecac.

10/11 – Melodies sense pulsació: les tonades de feina de Mallorca.

12/11 – Les subtilitats de les melodies i de les heterofonies: dels nuba mediterranis als raga hindús.

17/11 – SL. *Más allá del arte*, cap. I i II.

19/11 – SP. El Tôhé dels Pumé (I).

24/11 – SP. El Tôhé dels Pumé (II).

26/11 - SL. *Más allá del arte*, cap. III i IV.

01/12 – Els instruments musicals: objecte, símbol i rastre humà.

03/12 – Cantar per explicar: balades i cançons.

10/12 – SL. *Más allá del arte*, cap. VI, VII i VIII.

15/12 – SP. A la perifèria de “la música”: crits de venda i expressions sonores dels col·lectius.

17/12 – SL. *Más allá del arte*, cap. IX, X i XI.

22/12 – Activitat especial de final de trimestre.

07/01/2010 – SL. *Más allá del arte*, cap. XII, XIII i XVII.

12/01 – Sessió de reserva.

14/01 – Les inflexions de la música xinesa i l’espai obert de la japonesa.

19/01 – Tutoria de conclusió.

21/01 – Sessió d’avaluació final.

SP = Sessió pràctica.

SL = Seminari sobre una lectura obligatòria.

ACTIVITATS D’APRENTATGE

DATA/ES	ACTIVITAT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D’APRENTATGE

LLIURAMENTS

DATA/ES	LLIURAMENT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D’APRENTATGE
---------	------------	------	----------	------------------------

